

ЕТИМОЛОГИЯ И ДИСПОЗИРАНЕ НА НИРВАНА У ЯВОРОВ

Бисера Дакова

Настоящият текст опитва да разколебае христоматийната, самопревърналата се в парадигма, рецепция на Яворовата поезия. Изследвайки наложените от автора на "Подир сенките на облаците" интертекстуални връзки и съотнасяния, както и презумпцията за художествен дисконтинуитет, която ги моделира, бихме искали да проникнем в бездънната семантика на формулния поетически език или - да провидим дъното, да фиксираме евентуалното начало на разроилите се по-късно значения, да установим кое и как предопределя действието на техния неотменим, заблуждаващ със своята единственост, контекст. Подобно разобличително надвесване над утаената, ненакърнима семантика изглежда твърде радикално: всъщност прословутият пролом в Яворовата поезика се оказва произведен на неизбежната антологична разтегленост, опространственост на езика - на пределно отчетливото му обособяване в независими дискурсивни практики, дошли като резултат от публичното огласяване на демаркационния жест.¹ Следователно, стремим се не да накърним образите на Поета и на поетическото, а, напротив, да ги реабилитираме, проследявайки пътищата, по които тези р е ц е п т и в н и категории стават конститутивни. В този смисъл реконструкцията ни е принудена да се "разправи" с Яворовите лирически пространства: да втечни херметизирания текстове в непрекъснатото писмо, в кипящ брульон.² На мястото на насечения от откази-заричания, от мълчания-границы Яворов дискурс би трябвало да се появи последователната, нерушима и единна употреба на езика. Разхерметизирането, избушването на стените между недостъпните една за друга поезики, въобще проблематизирането на постоянния контекст би помогнало да се долови постоянството в референцията, неспирния процес на актуализиране на все същата семантика, а в конкретния случай - зад фундаменталната фатичност на философемата Нирвана да се открие историята на нейните многократни и разнородни именування, на почти декламативното ѝ експлициране или на имплицитното ѝ приглушаване в текстовете на поета, с една дума, да се разкрие историята на нейното проиграване, пробване в различни контексти. Усещането за Яворовия